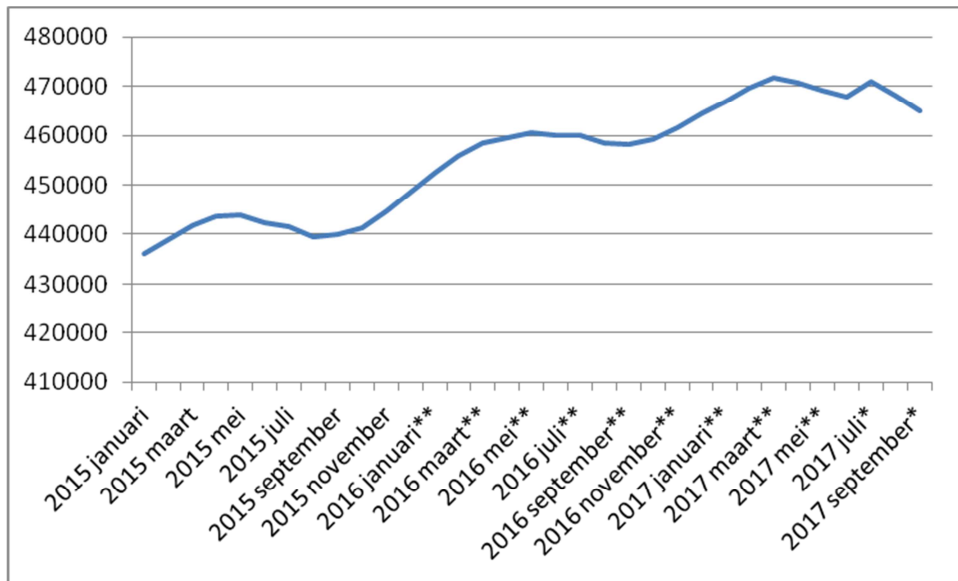

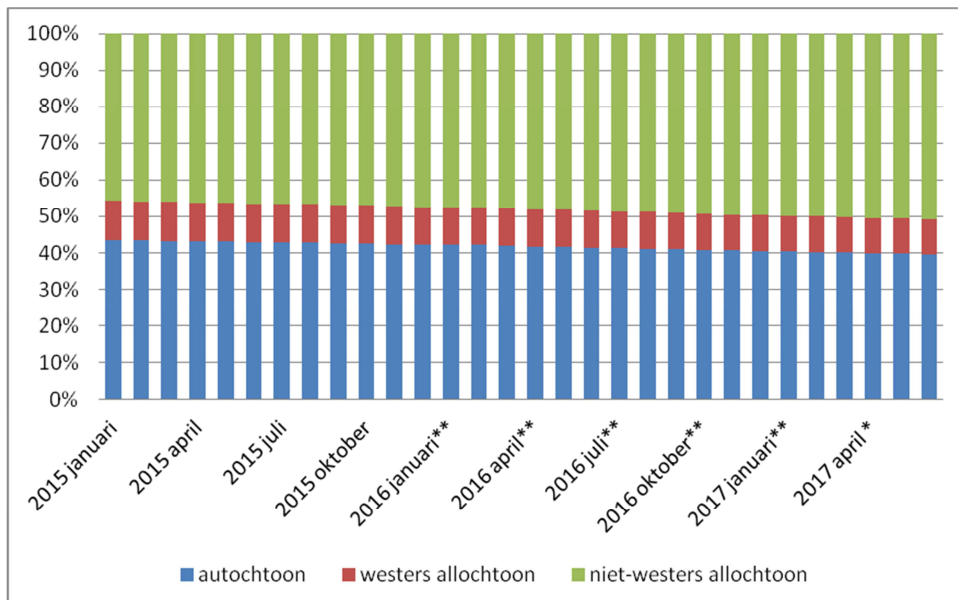
Bijlage 2 Cijfers uitvoering Participatiewet

Bijstandsvolume stabiliseert

Er zijn duidelijke signalen dat de economie en de arbeidsmarkt zich aan het herstellen zijn van de crisis. Het aantal mensen met betaald werk neemt toe en de werkloosheid neemt af. Deze positieve ontwikkeling zien we vertraagd terug in de ontwikkeling van de bijstand. Vanaf juli 2017 neemt het aantal mensen met een bijstanduitkering licht af (zie figuur 1). Eind september 2017 ontvingen 465 duizend personen tot de AOW-leeftijd een bijstandsuitkering. Daarbij moet wel in gedachten worden gehouden dat ook in de voorgaande jaren een licht daling in de zomermaanden te zien was.

Figuur 1. Personen met bijstandsuitkering

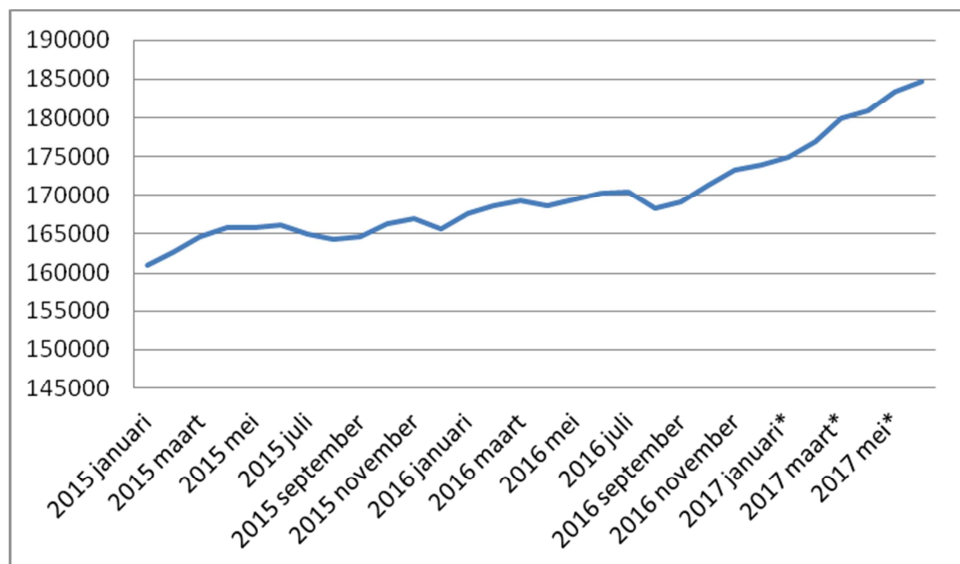
Figuur 2. Personen met bijstandsuitkering naar herkomst

We zien in figuur 2 dat het aandeel personen met een migratieachtergrond toeneemt van 46 procent januari 2015 naar 51 procent in juni 2017.

Als we kijken naar de leeftijdsverdeling zien we dat sinds januari 2015 het aandeel jongeren iets is toegenomen van 9 tot 11 procent. Eind juni 2017 zaten 11.780 meer jongeren tot 27 jaar in de bijstand dan in januari 2015. De stijging van het aantal jongeren onder 27 jaar met bijstand komt voor een deel door de instroom van jongeren met een arbeidsbeperking en arbeidsvermogen die voorheen de Wajong instroomden.

Gebruik van voorzieningen neemt toe

Figuur 3 laat zien dat het aantal mensen met een voorziening vanaf januari 2015 lange tijd redelijk stabiel bleef. Vanaf januari 2016 begint het aantal te stijgen en vanaf eind 2016 zien we een duidelijke toename naar bijna 185 duizend voorzieningen in juni 2017. Het gaat hier om alle typen voorzieningen die gemeenten kunnen inzetten, zoals loonkostensubsidie, beschermt werk, participatieplaatsen, etc. Het overgrote deel van deze voorzieningen (167duizend) is niet specifiek bedoeld voor arbeidsbeperkten.

Figuur 3: Personen met een voorziening

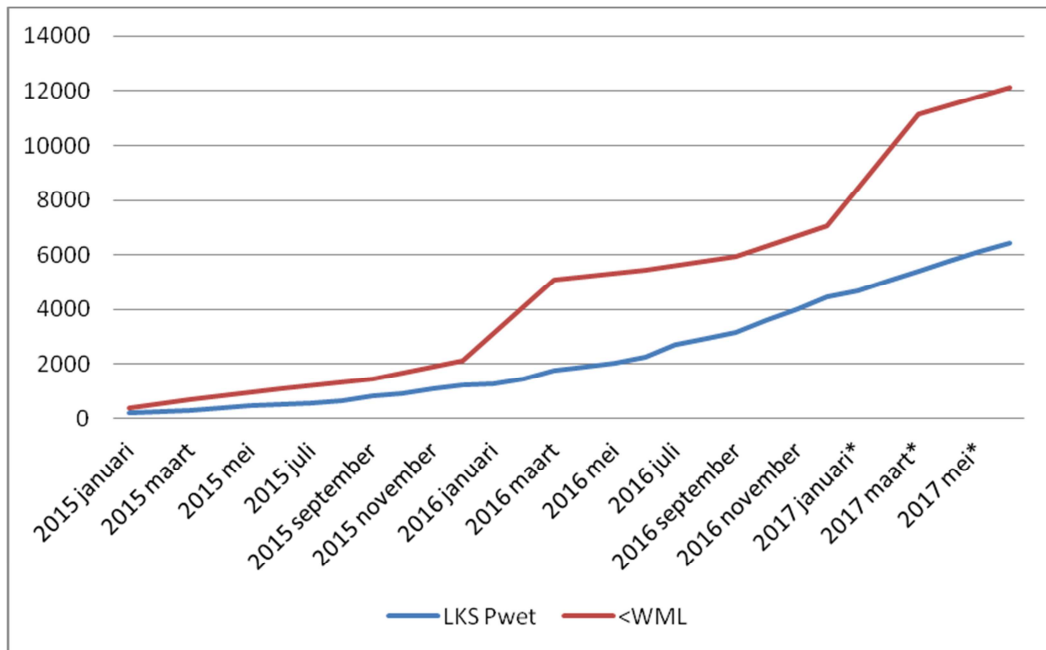
In het eerste kwartaal van 2017 werd het grootste deel van de voorzieningen ingezet voor mensen in de bijstand zonder werk (70 procent). 22 procent van de mensen met een re-integratievoorziening werkt al dan niet met een (aanvullende) uitkering. Dit percentage ligt circa 3 procentpunten boven het percentage in dezelfde periode vorig jaar, wat verklaarbaar is doordat er meer voorzieningen worden ingezet voor ondersteuning tijdens werk. 8 procent betreft niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) zonder werk en bijstand.

Zowel jongeren als ouderen met bijstand krijgen een re-integratievoorziening aangeboden: 12 procent is jonger dan 27 jaar en 20 procent is ouder dan 55 jaar.

Gebruik voorzieningen door personen met een loonwaarde onder WML neemt toe

Het aantal door gemeenten geregistreerde mensen met een voorziening voor wie is vastgesteld dat ze een loonwaarde hebben van minder dan het WML ligt eind juni 2017 op 12.120 (zie figuur 4). Iets

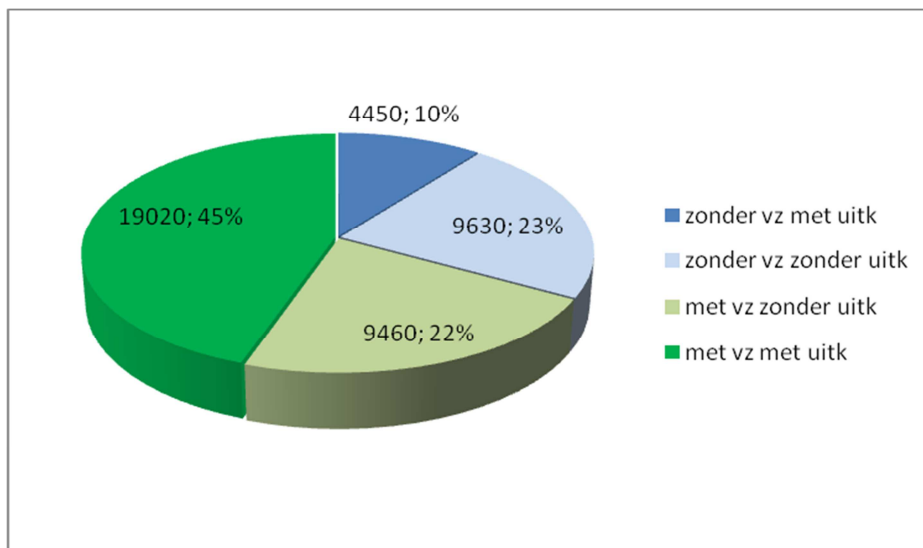
meer dan de helft van deze mensen werkt met een loonkostensubsidie. Eind juni 2017 zijn er 6.430 mensen met een loonkostensubsidie Participatiewet aan de slag.

Figuur 4: gebruik voorzieningen door personen met een loonwaarde onder WML

Uitstroom met behulp van een voorziening blijft stabiel

In 2016 zijn ruim 47 duizend banen gestart door bijstandsontvangers en nuggers vanuit een re-integratievoorziening. Dit ligt op hetzelfde niveau als in 2014 en 2015 (47 duizend respectievelijk 48 duizend). Van alle gestarte banen bestond een maand na de start nog 90 procent. Deze 90 procent wordt in figuur 5 verder uitgesplitst.

Figuur 5: Werkenden vanuit re-integratievoorziening 1 maand na de start.

In figuur 5 zien we dat 45 procent van deze mensen werkt zonder uitkering, waarvan ongeveer de helft met een voorziening. 55 procent werkt met een uitkering. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de cijfers uit 2015. Van deze banen startte 93 procent vanuit de bijstand. De overige 7 procent startte vanuit een nug-positie. Specifiek voor banen gestart met een loonkostensubsidie ligt het percentage nuggers iets hoger, op 14 procent.¹

Doel 2016 banenafspraken in totaal gerealiseerd

In de banenafspraken is afgesproken dat werkgevers eind 2016 20.500 banen ten opzichte van de nulmeting eind 2012 moesten realiseren. De resultaten van de twee-meting banenafspraken² laten zien dat werkgevers eind 2016 in totaal 22.554 banen ten opzichte van de nulmeting hebben gerealiseerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Met dit resultaat is voldaan aan de doelstelling dat werkgevers eind 2016 in totaal 20.500 banen realiseren. Het gaat om 18.957 banen bij de sector markt en 3.597 banen bij de sector overheid. Hiermee heeft de markt haar doelstelling van 14.000 banen ruimschoots gehaald, maar heeft de overheid de doelstelling van 6.500 banen niet gehaald.

Werkenden met arbeidsbeperking: stijgend aantal maar kleinere aanstellingen

De doelstelling banenafspraken meet vooral de toename van banen bij reguliere werkgevers sinds de nulmeting eind 2012. Het is geen meting van alle banen voor mensen met een arbeidsbeperking (dus inclusief de beschutte werkplekken. De achterliggende cijfers van de één- en twee-meting banenafspraken³ bieden echter wel informatie over de beschutte werkplekken in de wsw. Hieruit blijkt dat het aantal werkzame mensen met een arbeidsbeperking (regulier en beschermt) van 2015 op 2016 met 2.714 is toegenomen.⁴ Deze lichte stijging van het aantal werkzame mensen wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van mensen die via de Participatiewet en de Wajong aan de slag zijn gegaan. Hier staat tegenover dat het aantal werkzame mensen in- en gedetacheerd vanuit sw-bedrijven is gedaald. In totaal werkte er eind 2016 137.753 mensen met een arbeidsbeperking. Het totaal aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking, uitgedrukt in banen van 25,5 uur, is in 2015 ten opzichte van 2016 wel afgenomen met 4.251. De teruggang in het aantal banen wordt veroorzaakt door een afname in het aantal banen bij sw-bedrijven. Er zijn meer mensen met een arbeidsbeperking gaan werken, maar deze mensen zijn wel gemiddeld minder uren per week gaan werken.

Uit de trendrapportage banenafspraken die UWV elk kwartaal publiceert, blijkt dat er een stijgende trend zit in de realisatie van banen voor mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers. In het tweede kwartaal van 2017 is de toename van het aantal banen gegroeid naar 11.706 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016.⁵

Beschutte werkplekken

Naast plekken bij reguliere werkgevers en in de wsw zijn er met ingang van de participatiewet ook de nieuw beschutte werkplekken.

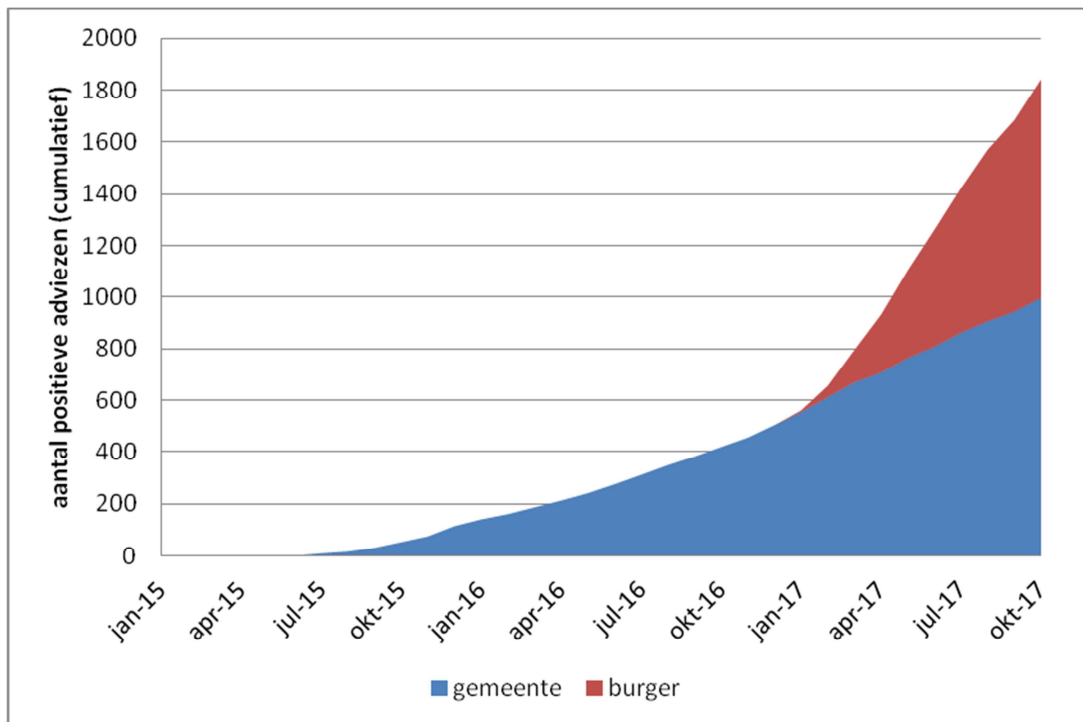
¹ Deze percentages zijn hetzelfde direct na de start en na een maand wanneer 10 procent van de banen is afgevallen.

² Kamerstuk 34 352, nr. 60.

³ Kamerstuk 34 352, nr. 34 en Kamerstuk 34 352, nr. 60.

⁴ Dit aantal is toegenomen van 135.039 eind 2016 tot 137.753 eind 2016. Van deze 137.753 personen werken er 85.995 bij een reguliere werkgever via Wajong, Participatiewet, Wiw/ID of ingeleend of gedetacheerd vanuit de Wsw. Deze tellen mee bij de banenafspraken. De rest werkt op een beschutte plek in de Wsw.

⁵ <https://www.uwv.nl/werkgevers/Images/nederland-factsheet-banenafspraken-arbeidsmarktregio-2e-kwartaal-2017.pdf>.

Figuur 6: positieve adviezen beschut werk, cumulatief

In de ministeriële regeling⁶ staat dat er eind 2017, 2.600 beschut werkplekken moeten zijn gerealiseerd als de behoefte daartoe bestaat. In de periode januari 2015 tot en met oktober 2017 heeft UWV circa 2.800 beoordelingen uitgevoerd. Bij circa 1.800 beoordelingen is een positief advies gegeven (zie figuur 6). Vanaf 1 januari 2017 is het mogelijk dat personen zelf een advies beschut werk bij UWV aanvragen. Dit heeft geleid tot een sterke toename in 2017. In totaal zijn er tot nu toe meer dan 800 positieve adviezen gegeven op grond van aanvragen door de burger. Als een persoon een positief advies beschut werk krijgt, is de gemeente vervolgens verplicht een beschut werkplek te realiseren, tot het aantal uit de ministeriële regeling. Uit de rapportage 'beschut werk tweede kwartaal 2017' van UWV blijkt dat 63 procent van de mensen met een positief advies binnen drie maanden ook daadwerkelijk aan het werk is.⁷ Hierbij moet wel worden bedacht dat deze mensen niet allemaal een baan van 31 uur zullen hebben. Er zijn dus waarschijnlijk meer dan 2.600 personen met een beschutte werkplek nodig om aan het aantal van 2.600 beschutte werkplekken van 31 uur te komen.

Wsw volume iets lager dan de raming

De definitieve cijfers over heel 2016 (stand ultimo 2016) laten een uitstroom uit de Wsw in personen zien van 4.868 personen. In arbeidsjaren is de afname 4.108 arbeidsjaren. Het gemiddeld gerealiseerd aantal arbeidsjaren in 2016 komt uit op 83.014. Dit ligt iets lager dan de ramingen in het financieel kader Participatiewet (83.300 arbeidsjaren).⁸

⁶ Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 23 januari 2017, 2016-0000246918, tot vaststelling van de aantallen beschut werk voor het jaar 2017.

⁷ www.samenvoordeklant.nl.

⁸ Wsw statistiek 2016 jaarrapport.

Wajong 2015

Vanaf 2015 is de Wajong alleen bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd een ziekte of handicap kregen en die daardoor duurzaam en volledig geen arbeidsvermogen hebben. Sinds de invoering van de Participatiewet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning bij werk en inkomen voor mensen die wél arbeidsvermogen hebben. De instroom in de Wajong 2015 is daarom sterk afgenomen vergeleken met de instroom van 2014. In 2014 ging het om een instroom van 17.400 nieuwe instromers. Dit is teruggelopen naar 4.200 in 2016. In eerste acht maanden 2017 is de nieuwe instroom iets toegenomen naar 3.400 (t.o.v. 2.900 in de eerste 8 maanden van 2016). Het totale aantal lopende Wajong-uitkeringen was eind augustus 2017 met 246.600 iets lager dan eind 2016 (247.100).

Het aantal werkende Wajongers bij reguliere werkgevers is tussen 2008 en 2015 toegenomen met 11.800 naar 32.400 Wajongers eind 2015. Dit zijn uiteraard Wajongers met arbeidsvermogen die nog onder de oude Wajong wetgeving vallen. Het aandeel werkgevers met een Wajonger in dienst is toegenomen: eind 2014 had 5,2 procent van alle reguliere werkgevers een Wajonger in dienst, eind 2015 5,4 procent. Het aandeel werkende Wajongers is toegenomen van 22,2 procent in 2014 naar 22,8 procent in 2015.⁹ 13,1 procent hiervan werkt direct bij een reguliere werkgever en 9,7 procent in of via de SW.

⁹ UWV Monitor Arbeidsparticipatie 2016. De monitor arbeidsparticipatie 2017 zal eind dit jaar uitkomen.